

उपवाह्य adj. zum Fahren dienend: देवोप^० auf dem die Götter fahren (विमान) R. 7, 13, 38. Reitthier VARĀH. Bṛh. S. 104, 29. ^०तुरंगम् das Pferd, welches man zu reiten gewohnt ist, 93, 6.

उपविचार m. Umgehend: यमोप^० VJUP. 130.

उपवीणय् KATHĀS. 31, 6. 69, 114. fg. 90, 41.

उपवीत die heilige Schnur KATHĀS. 104, 209. उपवीतक 73, 283. Bṛh. P. 12, 8, 33.

उपवेद d. i. ऋग्वेद, धनुर्वेद, गान्धर्ववेद und शिल्पशास्त्र KĀTJ. in Ind. St. 3, 280.

उपवेश 3) N. pr. eines Weisen Verz. d. Oxf. H. 18, b, 9. 19, a, 24. — Vgl. औपवेशि.

उपवेशन 1) wohl das Sichniederlassen, Haltmachen Verz. d. Oxf. H. 78, b, 43.

उपवेशिन् Z. 2 lies 13, 359 und vgl. प्रायोपवेशिन्.

उपव्याख्यान wohl in उप + व्या^० zu zerlegen. WEBER, RĀMAT. Up. 337.

उपव्युषम् adv. = उपव्युषसम् um das Morgenroth TBR. 1, 1, 9. 3, 1. PAÑĀV. Br. 21, 3, 5. Ind. St. 5, 440. 443. fg.

उपव्रजम् (von उप + व्रज) adj. in der Nähe der Kuhhürde Bṛh. P. 10, 13, 29.

उपवृष s. उपवृष.

उपशद् PAÑĀV. Br. 19, 3, 1 nach dem Schol. so v. a. प्रज्ञोत्पत्तिप्रतिबन्धविनाश.

उपशफ (उप + शफ) m. Afterklane TBR. II, 668, 14.

उपशम, प्रपञ्चोपशम WEBER, RĀMAT. Up. 338. 343. कर्मणः SARVADARÇANAS. 34, 10. श्रुतं किं तदा स्यादुपशमफलं यत्र भवति Ruhe des Gemüthes Spr. 2843. 4821. Verz. d. Oxf. H. 334, a, 33. ^०त्तय m. bei den Ġaina das zu-Nichte-Werden des Thätigkeitsdranges in Folge des zur-Ruhe-Kommens SARVADARÇANAS. 34, 5. Z. 3 ist mit der ed. Bomb. उपशमं याते zu lesen.

उपशमन 2) दर्पोप^० Bṛh. P. 10, 63, 48. — 3) adj. (f. ई) stillend, zur Ruhe bringend: तपोपशमनी Bṛh. P. 5, 14, 1.

उपशय 2) b) Bez. eines der 5 Objecte der ärztlichen Diagnose (s. सात्त्य); zu der aus ÇKDr. mitgetheilten Stelle vgl. Verz. d. Oxf. H. 312, a, 24. fg.

उपशत्य. शैलोपशत्य so v. a. nächste Umgebung Çiç. 5, 8.

उपशार्क m. etwa Helfer: वधोर्हि दस्युं धुनिर्न धुनेनैकश्चामुपशार्कैर्भिरिन्द्र den Dasju mit seinen Helfern RV. 1, 33, 4.

उपशाखा (उप + शा^०) f. Zweig: तहस्कन्धभुजोपशाखा: Stamm, Aeste und Zweige des Baumes Bṛh. P. 4, 31, 14.

उपशात्ति, आशापाशशतोपशात्ति das Schwinden Spr. 2071.

उपशाय, निशोपशाय: कर्तव्य: ihr müsst in der Nacht abwechselnd schlafen BHATT. 7, 41.

उपशापक 1) adj. (f. ^०शापिका) abwechselnd bei Jmd schlafend: तवोपशापिका यावद्रत्नत्पश्येत्तपति न BHATT. 8, 123. — 2) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 60, b, 7.

उपशिक्षा, वेश्याव्याजोप^० das Erlernen KATHĀS. 37, 58.

उपशिव (उप + शिव) m. N. pr. eines Mannes; s. औपशिवि.

उपशोभन adj. am Ende eines comp. schmückend Bṛh. P. 10, 59, 40.

उपशोभिन् (von शुभ् mit उप) adj. glänzend, ein schönes Aussehen habend V. Theil.

bend KATHĀS. 116, 35.

उपश्रुति 1) AV. 2, 16, 2. das Hören: प्राणघोषानुपश्रुति Bṛh. P. 10, 42, 29. — MBh. 5, 871, Lesart der ed. Bomb. st. अपश्रुति der ed. Calc.; = वार्ता Schol.

उपश्लेष vgl. औपश्लेषिक.

उपश्लेषण n. das Anschliessen, Anheften SARVADARÇANAS. 37, 12.

उपश्लोक (उप + श्लोक) m. N. pr. des Vaters des 10ten Manu Bṛh. P. 8, 13, 21.

उपष्टम्भ und उपष्टम्भक s. u. उपस्तम्भ und उपस्तम्भक.

उपसंहार 3) Z. 2 streiche VARĀH. Bṛh. 106 in Verz. d. B. H. 250. — 4) Ende, Abschluss: उपक्रमोपसंहारो SARVADARÇANAS. 73, 5. TS. I, 91, 5. विदधान: प्रस्तुतोपसंहारम् KATHĀS. 53, 194. ŚiH. D. 164, 14. 334, 22. Epilog, Titel a) des 106ten Adhijāja in VARĀH. Bṛh. S. und des letzten Adhij. in VARĀH. Bṛh. — b) des 4ten Abschnitts im Vāju-Purāṇa Verz. d. Oxf. H. 37, a, 1.

उपसंहारिन् s. अनुपसंहारिन्.

उपसंहृति (von हृत् mit उपसम्) f. Abschluss, Katastrophe (im Drama) ŚiH. D. 332.

उपसंक्राति (von क्रम् mit उपसम्) f. das Hinübergelangen, Hinübergeschafftwerden (= ग्रन्थदशनयन Hinüberschaffen Schol.) VARĀH. Bṛh. S. 28, 7; vgl. 93, 59.

उपसंख्य (उप + संख्या) adj. überzählig (?) KATHĀS. 74, 278.

उपसंग्रह 3) Polster, Matratze: पर्यङ्के सोपसंग्रहे (= सतूलिके Schol.) MBh. 4, 517.

उपसंग्रहणा HALĀJ. 2, 243.

उपसंग्राह्य HALĀJ. 2, 243.

उपसद् 2) d) Z. 9. 10 lies aus drei, zwei Zitzen u. s. w.; vgl. KĀTJ. Çr. 8, 3, 1. fgg. und Ind. St. 9, 219. — 3) m. Bez. gewisser Feuer: गार्हपत्यो दक्षिणाग्निस्तथैवाह्वनीयकः। एते ऽग्नयस्त्रयो मुख्याः शेषाश्चोपसदस्त्रयः ॥ VAHNI-P. im ÇKDr.

उपसंध्यम् (उप + संध्या) adv. um die Zeit der Dämmerung Çiç. 9, 5. — Vgl. औपसंध्य.

उपसमूहन (von 1. ऊह् mit उपसम्) n. das Hinzuschieben Schol. zu KĀTJ. Çr. 3, 6, 9.

उपसर्ग 2) Verz. d. Oxf. H. 80, b, 12. 123, a, 22. 231, a, 26. 28. VṚDDHAKĀN. 3, 19. — 4) VS. PRĀT. 3, 16. 42. 6, 2. 8. 52. 56. fg. AV. PRĀT. 1, 1, 2. 90. 3, 11. 48. 79. 4, 1. 37.

उपसर्गहारस्तोत्र n. Titel einer Schrift WILSON, Sel. Works 1, 283.

उपसर्जन 2) Schol. zu KĀTJ. Çr. 347, 15.

उपसर्पणा KAP. 3, 70. 4, 19.

उपसर्पा HALĀJ. 2, 117. BHATT. 6, 52.

उपसादन (vom caus. von सद् mit उप) n. 1) das Hinsetzen TBR. II, 379, 12. — 2) das ehrfurchtsvolle Hinzutreten zu, das Verehren: पञ्चरणोपसादनात् Bṛh. P. 2, 4, 16.

उपसाधक (von साध् im caus. mit उप) nom. ag. Zubereiter; s. भक्तोपसाधक.

उपसूचक (von सूच् mit उप) adj. angehend, verrathend DAÇAR. 1, 54.

उपसूतिका (उप + सू^०) f. Geburtshelferin, Gehilfin einer Wöchnerin